

Kulttuuriperintöä Tervan tieltä

Saako siihen koskea? Mitä sillä tehdään? Miltä se maistuu ja onko se aito?

Kulttuuriperinnön tuotteistamisesta Tervan tien matkailutiellä

Tarkastelen tervaperinteen hyödyntämistä matkailussa ja sen oheispalveluissa Tervan tien matkailutien yritysten tuotteissa. Matkalla yrittäjän näkökulma törmää kulttuurin asiantuntijan ja matkailijan näkökulmiin.

Tarkastelen kysymystä kulttuuriperinnöstä etupäässä yrittäjän eli tuottajan kannalta. Miten kulttuuriperinteen ja kulttuurituotteen määritelmät toteutuvat yrittäjän arjessa ja tervaperinteen tuotteistamisessa? Miten tervaperinnettä on hyödynnetty matkailussa ja kohtaavatko matkailijan, matkailuyrittäjän ja kulttuuritoimijoiden mielikuvat ja odotukset käytännössä?

Esimerkkitapaukset tulevat perinteisen tervankuljetusreitien varrelta ja uudelta Tervan tien matkailutieltä, joka kulkee Kuhmosta Sotkamon ja Kajaanin kautta Ouluun. Reitti on Suomen tuorein matkailutie. Kenen ehdoilla ja kenelle kulttuuriperintöä on tällä reitillä tuotteistettu: mikä jää tuotteistamatta? Käsittelen myös käytännön esteitä kulttuuriperinnön tuotteistamisessa ja esitän muutaman esimerkin siitä, mitä ainakaan ei saisi perinteen nimissä tuotteistaa.

Esitys pohjautuu Tervan tie – matkailutiehankkeessa saaduille kokemuksille. Tehtävänäni Tervan tien projektipäällikkönä (20.4.-31.12.2009) on ollut kartoittaa Tervan tie – matkailutiehankkeessa tervaperinteeseen liittyvät käyntikohteet, tuotteet, toimijat ja yritykset ja muodostaa matkailutiestä eri toimijoiden välinen yhteistoimintavyöhyke. Yhteistyö kulttuurin asiantuntijoiden ja yrittäjien välillä ei ole saumatonta ja luonnollista. Esitelmä pyrkii nostamaan esiin kipukohtia ja etsimään niihin ratkaisuja.

Anne Hyvärinen FM, projektipäällikkö, Tervan tie – matkailutiehanke

Kajaanin ammattikorkeakoulu

Anne.Hyvarinen@kajak.fi